

2019

Hrvatska zaklada za znanost

Plan rada za 2019. godinu

SADRŽAJ

1. Uvod	2
2. Organizacijska struktura	3
3. Ciljevi i mjere Plana rada za 2019. godinu	4
3.1. Ciljevi	4
3.2. Mjere	5
4. Planirane aktivnosti za 2019. godinu	6
4.1. Istraživački projekti	7
4.2. Uspostavni istraživački projekti	8
4.3. Projekti bilateralne suradnje s Javnom agencijom za raziskovalnu dejavnost Republike Slovenije (ARRS)	9
4.4. Partnerstvo u istraživanjima	10
4.5. Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti	11
4.6. Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja (STRUNA)	12
4.7. Potpora istraživačima za prijavu na programe Europskog istraživačkog vijeća	12
4.8. Provedba programa fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ (<i>Unity through knowledge fund</i> - UKF)	13
4.9. Provedba programa i projekata financiranih iz međunarodnih izvora	15
4.10. Planirana događanja u organizaciji Hrvatske zaklade za znanost	18
5. Financijski plan	19

1. Uvod

Od svoga osnutka Zaklada je financirala kompetitivne znanstvene, razvojne i inovacijske projekte. Promjenom Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost 2012. godine i imenovanjem novog Upravnog odbora u travnju 2013. započela je temeljita promjena sustava financiranja znanstvenih istraživanja i razvoja karijera mladih istraživača u Republici Hrvatskoj. Zaklada je 2013. godine od Ministarstva znanosti i obrazovanja u potpunosti preuzela provođenje natječaja za nacionalne znanstveno-istraživačke projekte a 2014. godine i financiranje razvoja karijera mladih istraživača.

Da bi ispunila zadaću financiranja znanstvenih projekata kojima se potiče razvitak istraživačkog prostora i obnova hrvatskoga gospodarstva, Hrvatska zaklada za znanost u proteklom je desetljeću osigurala sve potrebne preduvjete te pokrenula niz programa, s različitim ciljevima i za različite korisnike. Potpore znanstvenim istraživanjima dodjeljuju se isključivo na temelju javnih natječaja. Postupak vrednovanja provodi se objektivnom i mjerodavnom znanstvenom i stručnom recenzijom. Kako bi se osigurao odabir i financiranje najboljih projekata, Zaklada je razvila postupak vrednovanja projektnih prijedloga koji se temelji na prihvaćenoj europskoj praksi istorazinske procjene (engl. *peer review*) u kojemu sudjeluju međunarodni stručnjaci te na praksi panel-vrednovanja, u koje su uključeni hrvatski stručnjaci, pri čemu se vodi računa o uvjetima natječaja i znanstvenoj kakvoći pojedinih prijedloga, kao i o uravnoteženom razvoju znanstvenih područja i polja u Republici Hrvatskoj.

Najvažniji kriteriji kojima se u svom radu vodi Zaklada jesu izvrsnost i kvaliteta istraživanja te nepristranost. Kako bi se osiguralo financiranje najboljih projekata i istraživača, projektni prijedlozi upućuju se na procjenu neovisnim međunarodnim stručnjacima. Zaklada se drži načela vrednovanja znanstvene izvrsnosti (*Principles for Scientific Merit Review*), koja podrazumijevaju najviše međunarodne standarde stručne procjene, transparentnosti, nepristranosti, povjerljivosti i znanstvene čestitosti.

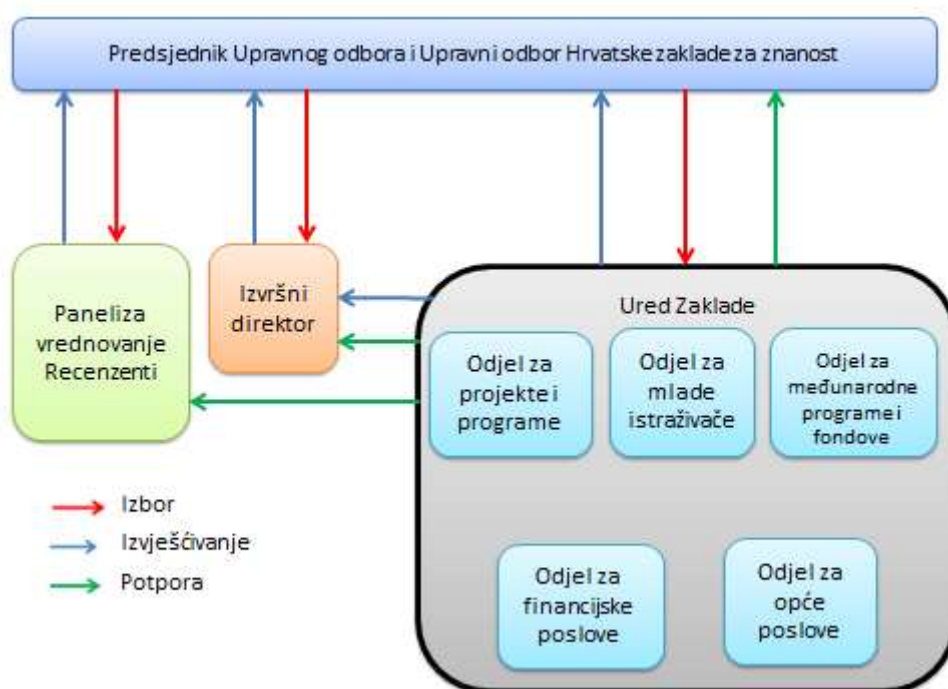
Prilikom objave natječaja na mrežnim stranicama dostupna je i cjelokupna natječajna dokumentacija i svi obrasci za vrednovanje kako bi prijavitelji imali uvid u kriterije na temelju kojih se procjenjuju prijave.

Podaci o financiranim projektima i odabranim mentorima, zajedno s doktorandima, pohranjuju se redovito u bazi podataka, objavljenoj na mrežnim stranicama Zaklade. Na mrežnim stranicama Zaklade također su dostupna godišnja izvješća o radu Zaklade, financijska izvješća, revizorska izvješća, plan nabave i planirane aktivnosti, kao i Statut, pravilnici, poslovnici te ostali normativni akti.

2. Organizacijska struktura

Sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj zakladi za znanost (NN 78/2012), tijela Zaklade čine Upravni odbor i izvršni direktor.

Osim tijela Zaklade u rad Zaklade uključeni su i paneli za vrednovanje, recenzenti i administracija, odnosno Ured Zaklade organiziran u pet odjela.

Panele za vrednovanje projektnih prijedloga prijavljenih na natječaje Hrvatske zaklade za znanost osnovao je Upravni odbor 2016. godine na temelju javnog poziva javnim znanstvenim ustanovama. Osnovani su prema znanstvenim područjima (paneli za prirodne znanosti, tehničke znanosti, biotehničke znanosti, biomedicinu i zdravstvo, društvene znanosti te humanističke znanosti), a u dogovoru sa članovima panela za interdisciplinarne prijave mogu se osnovati posebni interdisciplinarni paneli.

Recenzenti su međunarodni stručnjaci koji vrednuju projektne prijedloge na istorazinskom vrednovanju (*peer review*). Recenzenti procjenjuju projektne prijedloge prema unaprijed utvrđenim i javno dostupnim kriterijima. Popis recenzenata koje Ured Zaklade može kontaktirati za svaki projektni prijedlog utvrđuje panel koristeći se pritom i bazom recenzenata Zaklade. Identitet recenzenata nije javno dostupan.

Recenzenti prijava kandidata za mentore za natječaj "Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti" jesu domaći stručnjaci koji vrednuju projektne prijedloge prijavljenih kandidata, a prema potrebi mogu biti i međunarodni stručnjaci.

Predloženi recenzenti moraju imati doktorat znanosti i druge znanstvene kompetencije vezane uz znanstveno područje i temu projektloga prijedloga koji procjenjuju. Paneli vode računa o tome udovoljavaju li predloženi recenzenti svim potrebnim kriterijima.

3. Ciljevi i mjere Plana rada za 2019. godinu

3.1. Ciljevi

Ciljevi za 2019. godinu su:

1. Dovođenje do kraja natječaja za program „Partnerstvo u istraživanjima“, s rokom prijave u prosincu 2018. godine;
2. Otvaranje natječaja za program suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori „Znanstvena suradnja“, financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda (ESF);
3. Pokretanje novog ciklusa natječaja za program Istraživački projekti;
4. Pokretanje novog ciklusa natječaja za program Uspostavni istraživački projekti;
5. Pokretanje natječaja za program bilateralne suradnje u sklopu istraživačkih projekata u suradnji s Javnom agencijom za raziskovalnu dejavnost Republike Slovenije (ARRS)
6. Pokretanje novih ciklusa natječaja za program Partnerstvo u istraživanjima;
7. Pokretanje novog ciklusa natječaja za Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti;
8. Pokretanje natječaja za „Program razvoja karijera poslijedoktoranada“, financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda (ESF);
9. Pokretanje novih ciklusa natječaja za program Potpora istraživačima za prijavu na programe Europskog istraživačkog vijeća;
10. Dovođenje do kraja natječaja UKF

11. Sudjelovanje u mreži QuantERA (*ERA-NET Cofund in Quantum TechnologiesMLA*);
12. Sudjelovanje u Noć istraživača, projektu Europske komisije vezanim uz popularizaciju znanosti;
13. Vrednovanje uspješnosti i učinaka dosadašnjih programa i projekata;
14. Povećanje sredstava iz programa Europske unije te drugih međunarodnih izvora.

3.2. Mjere

Kako bi se ostvarili navedeni ciljevi, predviđa se provedba sljedećih mjera:

1. Priprema natječajne dokumentacije i prilagodba elektroničkog sustava za prijavu i praćenje projekata za programe koji će se raspisati tijekom 2019. godine:
 - Istraživački projekti;
 - Uspostavni istraživački projekti;
 - Bilateralna suradnja;
 - Partnerstvo u istraživanjima;
 - Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti;
 - Program razvoja karijera poslijedoktoranada;
 - Izgradnja hrvatskog strukovnog nazivlja;
 - Potpora istraživačima za prijavu na programe Europskog istraživačkog vijeća;
2. Provedba programa i projekata koji se financiraju iz međunarodnih izvora:
 - program "Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti", koji se financira iz sredstava ESF-a;
 - program suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori „Znanstvena suradnja“, koji se financira iz sredstava ESF-a;

- program „*Croatian-Swiss Research Programme*“, kojeg financira vlada Švicarske Konfederacije;
 - program „*Research Excellence Programme in Science and Higher Education - the Tenure Track Pilot Programme*“, kojeg financira vlada Švicarske Konfederacije.
3. Jačanje međunarodne suradnje
 - Raspisivanje natječaja bilateralne suradnje između organizacija koje financiraju znanstvena istraživanja;
 - Razvoj multilateralne suradnje između organizacija koje financiraju znanstvena istraživanja;
 4. Unaprjeđenje baze projekata, opreme i vrednovatelja;
 5. Uspostavljanje sustava vrednovanja uspješnosti i učinaka provedenih programa i projekata.
 6. Jačanje kapaciteta za provedbu stručnog vrednovanja kroz sudjelovanje u radnim grupama Science Europe;
 7. Stručno usavršavanje djelatnika Zaklade – detaljnije je razrađeno Planom stručnog osposobljavanja i usavršavanja djelatnika HRZZ za 2018. godinu;
 8. Osiguravanje javne dostupnosti informacija o radu HRZZ.

4. Planirane aktivnosti za 2019. godinu

Osnovne skupine natječaja koje će Zaklada raspisati opisane su Zakonom o Hrvatskoj zakladi za znanost. Tijekom 2019. godine Zaklada će raspisati natječaje za sljedeće programe: Istraživački projekti, Uspostavni istraživački projekti te bilateralne suradnje s Republikom Slovenijom, Partnerstvo u istraživanjima, Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti, Program razvoja karijera poslijedoktoranada, Izgradnja hrvatskog strukovnog nazivlja i Potpora istraživačima za prijavu na programe Europskog istraživačkog vijeća. Zaklada će također sudjelovati u provođenju dijela natječaja u okviru u instrumenta ERA-NET *Cofund in Quantum Technologies* te u projektu Europske komisije vezanim uz popularizaciju znanosti.

Po prvi puta planirano je financiranje znanstveno-istraživačkih projekata kojima će se podupirati suradnja s istraživačima iz Slovenije. Taj će natječaj biti raspisan unutar istog

roka s natječajima za Istraživačke i Uspostavne istraživačke projekte a provodit će se u suradnji s Javnom agencijom za raziskovalnu dejavnost Republike Slovenije (ARRS).

Zaklada će otvoriti i natječaj za „Program razvoja karijera poslijedoktoranada“, koji će se financirati iz sredstava Europskog socijalnog fonda (ESF). Ciljevi ovog programa su olakšavanje zapošljivosti mladih istraživača poslijedoktoranada te poticanje njihove mobilnosti i usavršavanja kroz boravak na drugim znanstvenim organizacijama u europskom istraživačkom prostoru, dolazak ili povratak u Hrvatsku jer se na taj način stječe i/ili prenosi međunarodno istraživačko iskustvo čime se pridonosi kako jačanju karijere mladih istraživača poslijedoktoranada tako i jačanju hrvatske znanstvene organizacije u koju dolaze, te posljedično povećava međunarodna i međusektorska mobilnost mladih istraživača.

Dovršit će se natječaj za program suradnje s hrvatskim znanstvenicima u dijaspori „Znanstvena suradnja“, financiran sredstvima Europskog socijalnog fonda (ESF). U 2019. godini potpisati će se ugovori o dodjeli sredstava te započeti s provedbom odobrenih projekata.

Također se, tijekom 2019. godine, planira nastavak suradnje u ERA-NET *Cofund in Quantum Technologies* kojim se podupiru transnacionalna istraživanja u području kvantnih tehnologija (QT). Cilj QuantERA-e je širenje izvrsnosti u istraživanjima u cijelom europskom gospodarskom prostoru poticanjem konzorcija da uključe partnere iz novih zemalja članica EU-a i zemalja kandidatkinja koje sudjeluju u natječaju: Bugarske, Hrvatske, Češke, Mađarske, Latvije, Litve, Poljske, Portugala, Rumunjske, Slovačke, Slovenije i Turske. U provedbu su uključene partnerske organizacije iz ukupno 25 zemalja.

Europska noć istraživača je inicijativa Europske komisije usmjerena na popularizaciju znanosti, prepoznavanje važnosti rada znanstvenika i istraživača te promicanje europskih i nacionalnih znanstvenih politika. Noć istraživača 2019. godine glavna je aktivnost projekta *“Techno-Past Techno-Future: European Researchers’ Night”*, koji je financiran u sklopu Okvirnoga programa EU-a za istraživanje i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020). U provedbi Noći istraživača sudjelovat će 18 partnera (sva hrvatska sveučilišta, najveći hrvatski znanstveni instituti i Hrvatska zaklada za znanost), uz koordinaciju Ministarstva znanosti i obrazovanja.

4.1. Istraživački projekti

Programom „Istraživački projekti“ financiraju se temeljna istraživanja koja stvaraju novo i unapređuju postojeće znanje o određenome području i koja su usmjerena na bolje razumijevanje predmeta istraživanja, kao i primijenjena istraživanja koja se provode s jasnim tehnološkim, gospodarskim ili društvenim ciljevima. Tematika koja se predlaže mora

biti međunarodno prepoznatljiva i/ili nacionalno značajna, a podnositelj projektnoga prijedloga mora imati izvrsna dosadašnja postignuća.

Projekti koji se financiraju u okviru ovog programa trebaju provoditi jake istraživačke grupe, čiji su voditelji međunarodno i nacionalno prepoznati znanstvenici i uključuju povezivanje znanstvenih organizacija, istraživača i opreme, razvoj znanstvenih kapaciteta te planiraju razvitak karijera mladih istraživača. Okrupnjavanje istraživanja potiče se zbog podizanja kvalitete istraživanja i stvaranja međunarodno kompetitivnih i prepoznatljivih istraživačkih grupa.

Natječaj za program Istraživački projekti prvi puta je raspisan u listopadu 2013. godine. U 2014. godini raspisan je drugi natječaj za program Istraživački projekti na koji je zaprimljeno 311 projektnih prijedloga. Treći natječaj za program Istraživački projekti otvoren je 2016. godine te je zaprimljeno 336 projektnih prijedloga, a na natječaj otvoren u 2017. godini s rokom prijave u 2018. godini zaprimljen je 321. projektni prijedlog.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Istraživački projekti

- **veljača** – otvaranje natječaja
- **travanj** – zatvaranje natječaja i administrativna provjera
- **travanj/svibanj** – administrativna provjera
- **svibanj - lipanj** – prvi krug vrednovanja (paneli za vrednovanje)
- **lipanj/srpanj** – početak drugog kruga vrednovanja (međunarodno istorazinsko vrednovanje i završno vrednovanje)
- **listopad/studeni** – objava rezultata, financijski pregovori
- **listopad-prosinac** - potpisivanje ugovora o dodjeli sredstava s predlagateljima pozitivno vrednovanih projektnih prijedloga koji su predloženi za financiranje

4.2. Uspostavni istraživački projekti

Hrvatska zaklada za znanost još je 2007. godine pokrenula program Uspostavne potpore, prepoznavši potrebu mladih, perspektivnih istraživača za istraživačko osamostaljenje, kao i potencijal njihovih projekata za razvitak novog naraštaja istraživača.

Cilj programa Uspostavni istraživački projekti jest poduprijeti osnivanje novih istraživačkih grupa mladih znanstvenika kako bi se ubrzala uspostava samostalnih istraživačkih karijera nakon stjecanja doktorata znanosti. Uspješno vrednovanim

znanstvenicima omogućit će se uspostavljanje vlastitih istraživačkih grupa koje će se baviti inovativnim istraživačkim temama. Članovi istraživačke grupe mogu biti i mladi istraživači čije zaposlenje nije financirano sredstvima projekta, ali sudjeluju u provedbi aktivnosti u radnom planu. Petogodišnjim financiranjem HRZZ pruža čvrst temelj za istraživačko osamostaljivanje i uspješnu provedbu međunarodno kompetitivnog projekta jer omogućuje financiranje troškova istraživanja, nabave ključne znanstvene opreme, zapošljavanje članova nove istraživačke grupe te diseminaciju, suradnju i usavršavanje za članove istraživačke grupe.

Natječaj je namijenjen istraživačima koji su doktorat znanosti stekli najmanje 2, a najviše 7 godina od roka za prijavu na Natječaj, koji žele osnovati ili razviti novu istraživačku skupinu i postati neovisni istraživači. Program omogućava da mladi znanstvenici tijekom petogodišnjeg financiranja uspostave istraživačku grupu i svoj laboratorij (ako je laboratorij nužan za istraživanje). Pritom projektni prijedlog mora ponajprije uključiti razvoj novih istraživačkih tema i/ili metodologije, a predlagatelji su potpuno slobodni u definiranju teme istraživanja u svim znanstvenim područjima.

- **veljača** – otvaranje natječaja
- **travanj** – zatvaranje i administrativna provjera
- **travanj/svibanj** – administrativna provjera
- **svibanj - lipanj** – prvi krug vrednovanja (paneli za vrednovanje)
- **lipanj/srpanj** – početak drugog kruga vrednovanja (međunarodno istorazinsko vrednovanje i završno vrednovanje)
- **listopad/studeni** – objava rezultata, financijski pregovori
- **listopad-prosinac** - potpisivanje ugovora o dodjeli sredstava s predlagateljima pozitivno vrednovanih projektnih prijedloga koji su predloženi za financiranje

4.3. Projekti bilateralne suradnje s Javnom agencijom za raziskovalnu dejavnost Republike Slovenije (ARRS)

Provedba ovog sporazuma o bilateralnoj suradnji povezana je s programom Istraživački projekti. Kao dio bilateralnog sporazuma, istovrstan natječaj ARRSa bit će otvoren za hrvatske istraživače koji surađuju sa slovenskim istraživačima, te će se iz proračuna Istraživačkih projekata za 2019. godinu dio sredstava isplatiti za bilateralne istraživačke projekte.

Otvorenje natječaja predviđa se u prvoj polovici 2019. godine.

4.4. Partnerstvo u istraživanjima

Jedan od temeljnih ciljeva programa je povećati izvanproračunski udio ulaganja u znanstvena istraživanja na načelima javnog i privatnog partnerstva. Na taj način Zaklada će osigurati početne uvjete i poticaj znanstvenicima za ostvarivanje partnerstva s gospodarstvom čime će se potaknuti znanstveno-istraživački rad u industriji te olakšati uspostavljanje partnerstva dviju ili više ustanova u provođenju istraživanja. Pritom će se potaknuti hrvatsku akademsku zajednicu, odnosno, industriju i poduzetništvo na obrazovanje pojedinaca u svrhu stjecanja najviše razine akademskih kompetencija koji će služiti ne samo znanstvenim istraživanjima, nego i razvitku gospodarstva, posebno razvijanju privrednih grana koje se temelje na visokoj tehnologiji.

Program podupire relevantna znanstvena istraživanja, koja mogu ubrzati razvoj novih i postojećih poduzeća te nastoji privući one predstavnike industrije i poduzetništva koji će značajno doprinijeti ekonomskom i tehnološkom razvoju Republike Hrvatske. Potiču se projekti koji utječu na istraživački kapacitet znanstvene ustanove te povećavaju istraživanje i razvoj u partnerskoj tvrtki.

S ovim programom Zaklada želi ojačati transfer znanja između znanstvenih i neakademskih ustanova, odnosno znanstvenika i poduzetnika, pospješiti razumijevanje, prilagođavanje i razvoj istraživačkih kompetencija za potrebe gospodarstva, ojačati suradnju između sveučilišta, istraživačkih ustanova, industrije te privatnog i javnog sektora, kao i edukacija i trening mladih znanstvenika te njihovo usmjeravanje prema industriji i poduzetništvu.

Predviđaju se dva natječajna roka, u svibnju i u studenom 2019. godine.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Partnerstvo u istraživanjima

- **siječanj** – objava novog natječaja zajedno s pripadajućom prijavnom dokumentacijom i kriterijima za vrednovanje,
- **29. ožujak / 15. studeni** – zatvaranje natječaja,
- **travanj / studeni** – administrativna provjera,
- **travanj - prosinac** – prvi krug vrednovanja (paneli za vrednovanje)
- **svibanj 2019./ siječanj 2020.** – početak drugog kruga vrednovanja (međunarodno istorazinsko vrednovanje i završno vrednovanje)
- **rujan 2019. / veljača 2020-** – objava rezultata, financijski pregovori
- **listopad 2019. – ožujak 2020** - potpisivanje ugovora o dodjeli sredstava s predlagateljima pozitivno vrednovanih projektnih prijedloga koji su predloženi za financiranje

4.5. Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti

Jedan od ciljeva Strateškog plana Hrvatske zaklade za znanost 2014. – 2018. je financiranje razvoja karijera mladih istraživača, kao i aktivno poticanje mobilnosti iz akademskog u gospodarski sektor. U skladu s navedenim ciljem, Zaklada raspisuje natječaj „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“. Cilj natječaja je omogućiti znanstveno aktivnim mentorima koji se bave međunarodno i/ili nacionalno značajnom problematikom da u svoje istraživačke projekte uključe doktorande koji žele sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu te usmjeriti svoju karijeru prema vrhunskoj znanosti. Konačni cilj je izobrazba novih doktora znanosti koji će karijeru nastaviti u kompetitivnim istraživanjima i/ili razvoju novih tehnologija u gospodarstvu.

Natječajem je predviđeno četverogodišnje financiranje bruto II plaće doktoranda koje obuhvaća dva razdoblja, svako u trajanju od 2 godine. Prvo razdoblje uključuje doktorski studij i prijavu teme doktorskog rada. Pozitivno vrednovanje postignutih rezultata uvjet je za nastavak financiranja sljedeće dvije godine tijekom kojih mladi znanstvenik dovršava doktorski rad. Konačni cilj programa je izrada doktorskog rada te usvajanje znanja o temeljnim postavkama znanstvenog rada i istraživanja.

Iznos pojedinačnog financiranja uključuje godišnju bruto II plaću doktoranda, troškove prijevoza na posao i s posla te sredstva za ostale rashode za zaposlene. Ovim se natječajem planira zaposliti novih 200 doktoranada.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti

- **lipanj** – objava natječaja zajedno s pripadajućom prijavnom dokumentacijom i kriterijima za vrednovanje,
- **rujan/listopad** – zatvaranje natječaja i administrativna provjera
- **listopad - prosinac** - sastanci panela za vrednovanje,
- **prosinac** – objavljivanje pozitivno vrednovanih kandidata za mentore
- **siječanj – ožujak** - ustanove na kojima su zaposleni odabrani mentori objavljuju natječaj za zapošljavanje doktoranada
- **ožujak/travanj** – obavještanje Zaklade o odabranim doktorandima, potpisivanje ugovora

4.6. Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja (STRUNA)

S obzirom da je sustavno izgrađeno strukovno nazivlje jedan od temeljnih preduvjeta svakoga međunarodno priznatog jezika te da postoje mnoga znanstvena područja za koja u hrvatskome jeziku ne postoji izrađeno nazivlje, Hrvatska zaklada za znanost od 2007. godine kroz program „Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja (STRUNA)“ podupire stvaranje potrebnih preduvjeta kako bi se temeljito proučilo nazivlje pojedinih struka i izradili nužni obrasci za njegovu izgradnju te kako bi se sustavno i kontinuirano skrbilo o strukovnom nazivlju.

U 2019. godini će se raspisati novi natječaj u okviru programa STRUNA. Zaklada će, kao i prethodnih godina, financirati projekte koji rezultiraju strukovnim nazivljem pojedinih struka, odnosno terminološkim zbirkama. Natječajni za takve programe pratit će uobičajene postupke ostalih natječaja Zaklade, uključujući način odabira, praćenje ostvarenja i vrednovanje provedbe projekata. Na natječaj se mogu javiti znanstvenici iz svih područja znanosti, no prijedlog suradnika mora uključiti najmanje jednoga ili više terminologa. U postupku vrednovanja projektne prijave ocjenjivat će se kompetencije voditelja projekta i suradnika, uključujući i terminologa.

Otvorenje natječaja predviđa se u prvoj polovici 2019. godine.

4.7. Potpora istraživačima za prijavu na programe Europskog istraživačkog vijeća

Temeljem smjernica ERC-a, HRZZ će i u 2019. godini otvoriti natječaj za program „Potpora istraživačima za prijavu na programe Europskog istraživačkog vijeća“. Programom se potiče suradnja hrvatskih istraživača (u svojstvu gostujućih istraživača) s voditeljima ERC projekata radi stjecanja iskustva i pripreme vlastite prijave projektne prijave za natječaj ERC programa.

Financira se posjeta voditelju ERC projekta u trajanju od 3 do 4 mjeseca. ERC projekt mora biti u tijeku u trenutku prijave i za vrijeme trajanja financiranja. Na natječaj se mogu prijaviti znanstvenici zaposleni u javnim sveučilištima, javnim znanstvenim institutima u Republici Hrvatskoj te druge pravne osobe koje obavljaju znanstvenu djelatnost i upisane su u Upisnik znanstvenih organizacija koji se vodi u Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

Predviđaju se dva natječajna roka, u svibnju i u studenom 2019. godine.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja za Projekt pripreme istraživačkog rada za ERC potporu

- **siječanj** – objava novog natječaja zajedno s pripadajućom prijavnom dokumentacijom i kriterijima za vrednovanje
- **29. ožujak / 15. studeni** – zatvaranje natječaja
- **travanj / studeni** – administrativna provjera
- **travanj - prosinac** – prvi krug vrednovanja (paneli za vrednovanje)
- **svibanj 2019. / veljača 2020** - - objava rezultata
- **lipanj 2019. - prosinac 2019.** - potpisivanje ugovora o dodjeli sredstava s predlagateljima pozitivno vrednovanih projektnih prijedloga koji su predloženi za financiranje

4.8. Provedba programa fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ (*Unity through knowledge fund* - UKF)

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, u ime Vlade Republike Hrvatske, pokrenulo je 2007. godine program Fond "Jedinstvo uz pomoć znanja,, (*Unity through Knowledge Fund* - UKF), (dalje u tekstu: Fond). Fond se financira kroz Hrvatski projekt tehnologijskog razvoja (STP I), zajam Svjetske banke br. 7320-HR. MZO je nastavio provoditi komponentu Fonda i u okviru Drugog projekta tehnologijskog razvoja (STP II) koji financira Svjetska banka svojim Zajmom br. 8258-HR. Sporazum o prijenosu provedbe programa Fonda „Jedinstvo uz pomoć znanja“ između Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Hrvatske zaklade za znanost potpisan je 19. veljače 2014. godine.

Sredinom listopada 2018. godine je završeno treće restrukturiranje Drugog projekta tehnologijskog razvoja (STP II) koje među ostalim uključuje produljenje STP II projekta do 31. siječnja 2020. godine kao i prenamjenu dijela sredstava za program „Povezivanje znanstvenika“.

4.8.1. Potpora „Moja prva suradnja“

Potpora je namijenjena hrvatskim znanstvenicima na poslijedoktorskoj razini iz gospodarskog i akademskog sektora koji žele razvijati svoj inovacijski potencijal kroz vođenje znanstvenih i tehnoloških projekata u suradnji s iskusnim znanstvenicima ili stručnjacima iz dijaspore, te povećati svoje profesionalno iskustvo i ubrzati karijeru u znanosti ili istraživanju i razvoju u gospodarstvu. Na potporu su se mogli prijaviti vrsni hrvatski ili strani znanstvenici koji žive i rade u Hrvatskoj, a koji su stekli doktorat znanosti prije najmanje 2 godine, a najviše do 7 godina od datuma otvaranja natječaja.

U okviru natječaja za potporu „Moja prva suradnja“ u okviru programa „Znanstvena suradnja“ u 2017. godini je dodijeljeno 12 ugovora o potpori. Projekti su predali izvješća o

srednjoročnom napretku projekta u srpnju/kolovozu 2018. godine te im je uplaćena druga (zadnja) rata po ugovoru.

Plan provedbe potpore „Moja prva suradnja“

- **siječanj 2019** – završetak projekata
- **veljača-ožujak 2019** – predaja završnog izvješća, znanstvena recenzija, povrat sredstava

4.8.2. Potpora „Stjecanje iskustva“

Program „Povezivanje znanstvenika“ nudi potpore za putovanja vrsnim mladima ili iskusnijim znanstvenicima i stručnjacima, bilo iz domovine ili dijaspore, kako bi se unaprijedila znanost i tehnologija u Hrvatskoj. Cilj potpore „Stjecanje iskustva“ je otvoriti mogućnost mladim ili iskusnijim znanstvenicima i stručnjacima iz Hrvatske da steknu istraživačko iskustvo pomoću posjeta vrsnim istraživačkim centrima u inozemstvu, kako bi uspostavili suradnju te stekli nove vještine u cilju jačanja međunarodno kompetitivne znanosti i tehnologije u Republici Hrvatskoj. Mogu se prijaviti vrsni znanstvenici koji žive i rade u Hrvatskoj te su stekli doktorat znanosti najkasnije 10 godina od datuma otvaranja natječaja. Ova potpora pokriva troškove kratkoročne posjete te se dodjeljuje u vidu stipendije za usavršavanje i znanstveno istraživanje znanstvenicima koji mogu jasno prikazati ciljeve i rezultate posjete.

Sredstva za natječaj za potporu „Stjecanje iskustva“ u okviru Programa „Povezivanje znanstvenika“ osigurana su iz Zajma Svjetske banke br. 8258-HR za Drugi projekt tehnologijskog razvoja (STP II) br. 8258-HR te iz Državnog proračuna. Novougovoreni projekti u sklopu ove potpore bit će financirani sredstvima koja su još uvijek na raspolaganju za projekte Fonda u iznosu od 800.000,00 kuna. Ovim sredstvima planira se financirati najmanje 10 projekata.

Natječaj je otvoren 20. studenoga 2018. godine, te će biti otvoren do 1. veljače 2019. godine.

Plan provedbe potpore „Stjecanje iskustva“

- **prosinac 2018 – siječanj 2019** – prezentacije natječaja na sveučilištima, fakultetima i institutima
- **veljača 2019** – zatvaranje natječaja i administrativna provjera
- **ožujak - travanj 2019** – odluke o financiranju i pregovori
- **svibanj 2019** – potpisivanje Ugovora o potpori (MZO, HRZZ, UKF, Korisnik potpore), isplate projektima
- **lipanj 2019** – potpisivanje Ugovora o suradnji i početak projekata

- **srpanj - prosinac 2019** – završetak projekata i predaja završnog izvješća

4.7.3. EVALUACIJA UČINAKA PROGRAMA FONDA „JEDINSTVO UZ POMOĆ ZNANJA“ (UNITY THROUGH KNOWLEDGE FUND - UKF)

U sklopu *Monitoring&Evaluation* komponente STP-a II projekta Svjetska banka će provesti evaluaciju i ocjenu učinaka programa Fonda koji su se provodili tijekom STP II projekta. U okviru programa „Znanstvena suradnja“ ukupno je financirano 38 projekata kroz potpore „Preko granice“ i „Moja prva suradnja“, također je jedan projekt financiran kroz potporu „Istraživanje u gospodarstvu i akademiji“ u sklopu programa „Mladi znanstvenici i stručnjaci“, a u okviru Programa „Povezivanje znanstvenika“ za potporu „Stjecanja iskustva“ provest će se još barem 10 projekata.

Plan provedbe aktivnosti „Praćenje i evaluacija UKF programa“

- **siječanj - prosinac 2019** - aktivnosti će se provesti u nekoliko faza koje će biti raspoređene tijekom 2019. godine: izrada baze podataka, izrada upitnika, evaluacija te održavanje radionice na kojoj će biti prezentirani rezultati STP II. Aktivnost se planira dovršiti do kraja STP II projekta.

4.9. Provedba programa i projekata financiranih iz međunarodnih izvora

4.9.1. Strukturni fondovi - Europski socijalni fond

Europski socijalni fond je jedan od Strukturnih fondova i služi ostvarivanju strateških ciljeva politike zapošljavanja u europskim regijama koje su pogođene visokom stopom nezaposlenosti, s ciljem uspostavljanja gospodarske i socijalne jednakosti na razini cijele Europske Unije. Korisnici Fonda mogu biti sve vrste organizacija iz javnog, civilnog i poslovnog sektora.

Programi Europskog socijalnog fonda su primarno usmjereni na razvoj ljudskog kapitala.

4.9.1.1. PROJEKT RAZVOJA KARIJERA MLADIH ISTRAŽIVAČA - IZOBRAZBA NOVIH DOKTORA ZNANOSTI

Jedan od glavnih razloga za proračunsko financiranje znanosti je i unaprjeđenje ljudskih potencijala. Budući razvoj sustava temeljnih, primijenjenih i razvojnih istraživanja, prijenos i primjena novih tehnologija, kao i stvaranje pretpostavki za vlastite inovacije i njihovu primjenu ovise o kvaliteti poslijediplomskog obrazovanja mladih istraživača, planiranju i razvoju njihovih karijera te sposobnosti Republike Hrvatske da zadrži najbolje mlade

znanstvenike i potakne njihovo zapošljavanje, ne samo u znanstvenom i akademskom sektoru, već i u gospodarstvu. Strateški cilj Zaklade je razviti cjelovit program financiranja razvoja karijera mladih istraživača, od doktorskih studija do poslijedoktorskih specijalizacija u zemlji i inozemstvu, kao i aktivnog poticanja mobilnosti iz akademskog u gospodarski sektor.

Natječaj „Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“ Hrvatska zaklada za znanost objavljuje kako bi znanstveno aktivnim mentorima koji se bave međunarodno i/ili nacionalno značajnom problematikom omogućila da u svoje znanstvene projekte uključe mlade istraživače koji žele sudjelovati u znanstveno-istraživačkom radu te usmjeriti svoju karijeru prema vrhunskoj znanosti.

Konačni cilj programa je izobrazba novih doktora znanosti u četverogodišnjem razdoblju koji će karijeru nastaviti u kompetitivnim istraživanjima i/ili razvoju novih tehnologija u gospodarstvu. Također, ovim se natječajem potiče jačanje mentorskih kapaciteta u hrvatskim znanstvenim ustanovama, prijenos, prihvaćanje i primjena novih znanja te se pospješuje razina poslijediplomske izobrazbe i znanstvenog razvoja mladih istraživača.

„Projekt razvoja karijera mladih istraživača - izobrazba novih doktora znanosti“ pokrenut je prvi puta 2014. godine. Do sada je zaposleno gotovo 500 doktoranada čime je ponovo započelo intenzivnije uključivanje mladih istraživača u sustav znanosti. Tijekom 2018. godine potpisani su ugovori s više od 160 mentora odabranih na natječu koji je rfinanciran sredstvima ESF-a.

4.9.1.2. PROGRAM SURADNJE S HRVATSKIM ZNANSTVENICIMA U DIJASPORI „ZNANSTVENA SURADNJA“

Tijekom 2016. i 2017. godine pripremljen je program za financiranje iz Europskog socijalnog fonda koji bi trebao u velikoj mjeri osigurati nastavak programa „Znanstvena suradnja“. U okviru navedenog programa omogućit će se zapošljavanje znanstvenika u ranoj fazi razvoja karijere, kratkoročna mobilnost, kupnja istraživačke opreme i pokrivanje troškova istraživanja, sudjelovanje na konferencijama, savjetovanje i konzultantske usluge i neizravni troškovi.

Natječaj za program „Znanstvena suradnja“ raspisan je u prosincu 2018. godine.

Plan natječajnog i postupka vrednovanja u programu „Znanstvena suradnja“

- **siječanj** – objava natječaja
- **ožujak** – zatvaranje natječaja
- **ožujak** - zatvaranje natječaja i administrativna provjera

- **travanj** - početak međunarodnog istražinskog vrednovanja
- **lipanj** - sastanci panela za vrednovanje
- **lipanj** - objava rezultata
- **srpanj** - financijski pregovori
- **rujan/listopad** - potpisivanje ugovora s odabranim prijaviteljima
- **listopad** - početak projekata

4.9.2. Suradnja sa Švicarskom konfederacijom

U lipnju 2015. godine potpisan je *Okvirni sporazum između Švicarskog saveznog vijeća i Vlade Republike Hrvatske o provedbi Švicarsko-hrvatskog programa suradnje na smanjenju ekonomskih i socijalnih nejednakosti unutar proširene Europske unije* kojim je Hrvatskoj osigurana darovnica u iznosu od 45 milijuna CHF, odnosno oko 326,5 milijuna kuna, a za projekte koji će se provoditi od 2016. – 2024. godine. Okvirni sporazum ratificiran je u Hrvatskome saboru u prosincu 2016. godine te je stupio na snagu 9. siječnja 2017. godine. Hrvatska zaklada za znanost provodi dva programa koji se financiraju iz navedene darovnice.

4.9.2.1. ŠVICARSKO-HRVATSKI ISTRAŽIVAČKI PROGRAM (CSRP)

Cilj Švicarsko-hrvatskog istraživačkog programa je doprinos hrvatskom gospodarstvu zasnovanom na znanju i jačanju suradnje između Hrvatske i Švicarske u području istraživanja kroz prijenos znanja, vještina i tehnologija. Vrijednost darovnice je 4 milijuna CHF, a Republika Hrvatska osigurala je sufinanciranje projekata u iznosu od 0,67 milijuna CHF. U okviru programa financira se 11 zajedničkih istraživačkih projekata. Program omogućuje znanstvenicima iz Hrvatske i Švicarske da u konzorciju provode istraživačke aktivnosti.

Program se provodi prema unaprijed dogovorenim postupcima, a financirani projekti trajat će do 3 godine.

4.9.2.2. TENURE-TRACK PILOT PROJEKT

Kroz ovaj program osigurava se poticajno okruženja za ostvarivanje znanstvene karijere u Hrvatskoj, u suradnji sa švicarskim partnerom *Ecole polytechnique fédérale de Lausanne* (EPFL). Za program izvrsnosti u visokom obrazovanju – „*Tenure-track pilot projekt*“ osigurana je švicarska darovnica u vrijednosti od 4 milijuna CHF, a Republika Hrvatska osigurala je sufinanciranje programa nacionalnim sredstvima u iznosu od 0,7 milijuna CHF.

Cilj programa je ponuditi mladim i nadarenim istraživačima mogućnost dugotrajne karijere u Hrvatskoj. U okviru programa financirat će se 4 do 5 istraživačkih grupa, pri čemu će se odabranim mladim istraživačima pružiti poticajna mogućnost da provedu vizionarska istraživanja i postave temelje za novu generaciju znanstvenika u područjima istraživanja važnim za Hrvatsku.

Program će se provoditi prema unaprijed dogovorenim postupcima i kriterijima, a projektni prijedlozi bit će vrednovani prema međunarodnom istorazinskom vrednovanju. Trajanje financiranih projekata je 5 godina. Potpisivanje ugovora bit će početkom 2019. godine.

4.9.3. Obzor2020

4.9.3.1. NOĆ ISTRAŽIVAČA (TECHNO-PAST TECHNO-FUTURE: EUROPEAN RESEARCHERS' NIGHT)

Europska noć istraživača je inicijativa Europske komisije kojoj je naglasak na popularizaciji znanosti, osvještavanju javnosti o važnosti „znanosti u društvu i za društvo“, o važnosti rada znanstvenika i istraživača te o europskim i nacionalnim politikama u znanosti. Noć istraživača 2019. glavna je aktivnost projekta “Techno-Past Techno-Future: European Researchers' Night”, koji je financiran u sklopu Okvirnoga programa EU-a za istraživanje i inovacije Obzor 2020. (2014. – 2020.). (. U provedbi Noći istraživača sudjeluje 18 partnera (sva hrvatska sveučilišta, najveći hrvatski znanstveni instituti i Hrvatska zaklada za znanost) uz koordinaciju Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Hrvatska zaklada za znanost sudjelovat će u Noći istraživača 2019. s aktivnostima koje će provoditi voditelji Zakladinih projekata (mentori) u suradnji s djecom osnovnoškolskog uzrasta. Mentori će prvo proći dvodnevnu edukaciju za rad s djecom, nakon čega će u odabranim osnovnim školama provesti radionice s učenicima vezane uz njihovo znanstveno područje. Na samoj Noći istraživača 2019. skupine osnovnoškolaca prezentirat će svoje radove proizašle iz tih radionica. Noć istraživača 2019. održat će se 27. rujna 2019., a planirano mjesto održavanja aktivnosti u organizaciji Zaklade je tunel Grič u Zagrebu.

4.10. Planirana događanja u organizaciji Hrvatske zaklade za znanost

Ciljeve natječaja i način prijave Zaklada će javno predstaviti na sveučilištima i javnim institutima. Javno predstavljanje Zaklade intenzivirat će se u mjesecima koji prethode raspisivanju natječaja. Također, Zaklada će sve podatke vezane uz nove programe, ali i rezultate natječaja koji su u tijeku, objavljivati na svojim mrežnim stranicama te u glasilu Zaklade u elektroničkom obliku.

5. Financijski plan

Financijski plan usklađen je s Godišnjim planom rada Zaklade te je dostupan na mrežnim stranicama Zaklade (www.hrzz.hr).

Upravni odbor Hrvatske zaklade za znanost donio je Plan rada za 2019. godinu na 125. sjednici održanoj 20. prosinca 2018. godine.

Klasa: 120-02/18-02/08

Ur.broj: 63-02/01-18-31

Predsjednik Upravnog odbora
akademik Dario Vretenar